

[Waldorff]

aldemokratiets og socialistisk folkepartis vegne at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om forurening fra motorkøretøjer.

(Beslutningsforslag nr. B 25).

Jeg skal i øvrigt henvise til beslutningsforslagets tekst og de bemærkninger, som ledsager det.

Dræbye (RV):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om vandløbslovens iværksættelse. (Tilvejebringelse af regulativer).

(Beslutningsforslag nr. B 28).

Beslutningsforslaget skal sikre, at miljøministeren ved en ny forhandling med de berørte organisationer gennemfører miljømæssige forbedringer og en større forenkling i de administrative regler vedrørende vandløbslovens ikrafttræden.

En ny forhandling medfører ikke i sig selv garanti for enighed eller forståelse, men i betragtning af den skarpe kritik, der er kommet frem, bør ministeren søge de nævnte formål opnået i forståelse med de berørte organisationer.

Ønsket om en forhandling vedrører nogle konkrete bestemmelser i det nye administrationsgrundlag og skal desuden medvirke til, at den fremtidige administration af loven kan ske uden de bebudede vanskeligheder.

Idet jeg i øvrigt henviser til beslutningsforslagets tekst samt de bemærkninger og de bilag, som ledsager dette, skal jeg anbefale forslaget til tingets velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Anden behandling af lovforslag nr. L 20:

Forslag til lov for Grønland om stednavne.

(Fremsat 6/10 83. Første behandling 13/10 83. Betænkning 26/10 83).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

§§ 1 og 2

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 52:

Forslag til lov om teknika.

(Fremsat 1/11 83).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

J. K. Hansen (S):

Da vores ordfører, hr. Søgaard, ikke kan være til stede i dag, skal jeg på hans vegne fremføre følgende:

Vi kan konstatere, at forslaget er en rammelov, der forsøger at forenkle de gældende bestemmelser. Vi ser i fremsættelsen og i bemærkningerne til lovforslaget, at undervisningsministeren overvejer en effektivisering og forenkling af rådgivningsstrukturen ved at nedlægge teknikrådet og det faglige landsudvalg for ingeniøruddannelserne, hvis opgaver og kompetence overlapper hinanden, og der er også i stor udstrækning personsammenfald. Ministeren vil erstatte disse to organer med ét rådgivende organ, der dækker det samlede ingeniøruddannelsesområde. Det giver mig lejlighed til at stille ministeren det spørgsmål, hvilke organisationer og organer ministeren mener bør være repræsenteret i det nye rådgivende organ.

Teknika har i de senere år med undervisningsministeriets godkendelse knyttet betegnelsen ingeniørhøjskole til teknikumbetegnel-

[J. K. Hansen]

sen. Det er ret skjult i forslaget. I bemærkningerne til forslaget siges det, at det kan de fortsat gøre. Ja men hvorfor så ikke tage det med i lovteksten i stedet for at skrive det i bemærkningerne? I den nugældende lov er det i § 1, stk. 5, anført, at dimittender fra teknika er eneberegtigede til at anvende de betegnelser for gennemgået undervisning, som måtte blive fastsat ved kongelig anordning. Vi synes, det ville være rigtigt, om den samme tekst kom med i den nye lov.

Jeg har yderligere et par spørgsmål, som jeg beder ministeren redegøre for. Det første er: hvilke teknikumingeniøruddannelser mener ministeren kan huses på teknikum, jfr. § 1 i lovforslaget? Og det andet er: har ministeren tanker om eventuelt at nedlægge eller ændre et eller flere af vore teknika?

I øvrigt skal jeg sige, at vi vil se positivt på forslaget under udvalgsarbejdet.

Knud Andersen (V):

Den gældende lov om teknika er fra 1962, hvor det blev fastlagt, at de skulle være selvvejende institutioner med egen økonomi og ledelse. At der nu fremsættes forslag om en ny lov, kan vi hilse med tilfredshed.

Lovforslaget indebærer en forenkling og ajourføring af lovbestemmelserne. Det medfører endvidere, at rådgivningsstrukturen for ingeniøruddannelserne ændres, sådan at der i stedet for 2 rådgivende organer i fremtiden kun skal være ét, hvilket i sig selv vil betyde en forenkling af arbejdsgangen. Hensynet til ingeniøruddannelsernes tilpasning til samfundets krav betinger, at både erhvervslivet og samfundet i øvrigt har indflydelse på, hvordan et eventuelt nyt rådgivende organ sammensættes, hvorfor det må være rigtigt, at indstillingerne kommer fra institutioner og organisationer på begge disse områder.

Med disse bemærkninger kan venstre anbefale forslaget.

Alice Faber (SF):

Lovforslaget betyder en forenkling af den nuværende ordning, og vi ser meget positivt på det. Vi kunne dog godt tænke os at få at vide, hvad de forskellige organer siger til lovforslaget, om der er høringssvar fra teknika og det råd, som bliver nedlagt. Hvis der er, vil vi gerne have dem i udvalget, men ellers

vil vi bede om, at de bliver indhentet i forbindelse med udvalgsarbejdet.

Som jeg sagde, er vi positivt indstillet over for lovforslaget.

Bente Juncker (CD):

Centrum-demokraterne kan give deres tilslutning til dette lovforslag. Vi synes, det er udmærket, at der finder en forenkling sted, at de 2 sideordnede organer bliver nedlagt, og at der bliver oprettet et nyt. Hvad det skal hedde, kan vi tale om i udvalget.

Halvgaard (FP):

Fremskridtspartiet kan tilslutte sig lovforslaget.

Michaelsen (RV):

Hovedsaget med lovforslaget er en forenkling af bestemmelserne om teknika. Det radikale venstre er enig i dette hovedsigt og vil gerne medvirke til en lovrevision på området. Men jeg vil godt benytte denne lejlighed til at fremhæve to betænkeligheder.

Det ene punkt er, at der i lovforslaget intet står om teknikumrådet, og det betyder altså, at det bliver nedlagt, hvis lovforslaget bliver gennemført uændret. Vi er noget betænkelige herved – ikke ved selve sigtet, at en forenkling er ønskelig på dette område; vi finder, at man vil få en meget bedre forretningsgang, hvis man kun har ét råd at skulle henvende sig til – fordi vi ikke rigtig kender ministerens planer og ønsker om en afløsning af de gældende råd. Vi mener nok, det vil være fornuftigt, at man lovfæster, hvordan rådgivningen bør være for de tekniske uddannelser, og i hvert fald mener vi, at det må kræve en nærmere udvalgsbehandling, før vi kan tage stilling til forslaget.

Det andet punkt, jeg godt vil nævne, er, om det var rimeligt at indføre en rektorforsamling. Det er jo sådan, at vi har 8 teknika, og det ville måske være fornuftigt, hvis man havde ét sted, man kunne henvende sig, når man havde nogle ønsker eller andre ting at fremføre.

Vi mener altså, at det er nødvendigt med en diskussion om teknikum og også en lidt bredere diskussion, end der lægges op til. Vi finder, at teknikum er en meget væsentlig uddannelse, og vi finder det overordentlig vigtigt, at den har en god placering i uddan-

[Michaelsen]

nelsessystemet, men vi mener ikke, at det jager så meget, at vi ikke har tid til at diskutere generelle retningslinjer for teknikum. Vi vil godt opfordre til, at man tager en lidt bredere diskussion i uddannelsesudvalget om disse spørgsmål, men i øvrigt vil vi gerne medvirke til at forenkle loven om teknika.

Steffensen (KrF):

Kristeligt folkeparti kan tilslutte sig lovforslaget. Der er en række problemstillinger i det, det nok er værd at diskutere nærmere, men der er ingen tvivl om, at det, der lægges op til her, er både rigtigt og godt; alene forenklingen er en positiv ting, samtidig med at vi naturligvis må sikre, at denne uddannelse, som vi hørte her, får en central placering i uddannelsessystemet. Det mener vi at den lov, der lægges op til, betyder, og derfor går vi positivt ind i udvalgsarbejdet.

Karen Højte Jensen (KF):

Da vor ordfører i denne sag, hr. Frank Mathiassen, desværre ikke kan være til stede, skal jeg på det konservative folkepartis vegne sige, at vi kan tilslutte os forslaget.

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg vil gerne sige ordførerne tak for en langt overvejende positiv modtagelse af dette forslag. Jeg synes, at der er blevet stillet mange gode og relevante spørgsmål. Dem kan jeg ikke besvare udtømmende i dag her fra talerstolen, men jeg skal sørge for, at der i udvalget kommer præcise svar.

Det første spørgsmål fra hr. J. K. Hansen lød: hvilke organisationer og organer skal være repræsenteret i det nye udvalg, som skal afløse teknikumrådet og det faglige landsudvalg for ingeniøruddannelserne?

Jeg skal ikke forsøge her at opremse den endelige liste. Jeg tror, at vi skal sige ved denne lejlighed: ingen nævnt, ingen glemt. Men jeg lover, at jeg under udvalgsarbejdet skal søge at skabe klarhed over, hvem der agtes repræsenteret. Sagen er nemlig, at der i teknikumrådet og det faglige landsudvalg langt om længe er blevet enighed om dette. Det vil sige, at de involverede parter har følt sig trygge nok med hensyn til det kommende udvalg. Jeg skal forsyne udvalget med alle de oplysninger, man måtte ønske i så henseende, bl.a. om de overvejelser, man har haft i

teknikumrådet og i FLUIN, som det hedder, og dermed håber jeg udvalget vil kunne være tilfreds.

Hvad angår spørgsmålet om betegnelsen ingeniørhøjskole, er der tale om status quo med det forslag, der er lagt frem. De kan fortsat kalde sig ingeniørhøjskole, så meget de vil, på brevpapir og andre steder. Jeg vil gøre opmærksom på, at vi har mange eksempler på, at institutioner har én betegnelse i en lov, men kalder sig noget andet, og det skaber overhovedet intet problem. Jeg er sikker på, at der er nogle til stede, der kan huske diskussionen om enkeltfagskurserne, hvor vi var på nippet til at give dem navneforandring i loven, men der blev enighed om, at loven skulle blive ved at hedde, hvad den hed, og at skolerne skulle blive ved at kalde sig, hvad de kaldte sig, og derved blev det så i den sag.

Så blev jeg spurgt af hr. J. K. Hansen, om der er planer om at nedlægge visse teknika. Der er ikke aktuelle planer om noget sådant. Tværtimod er der planer om en kraftig investering på Esbjerg teknikum til 30 mill. kr., som vil betyde øgede driftsudgifter på 10 mill. kr. om året; det er den såkaldte kemilinje. Disse teknika er jo af de økonomiske vismænd udnævnt til at udgøre det uddannelsesområde, der uden sammenligning har de bedste beskæftigelsesmuligheder i de kommende år, og i arbejdslededsstatistikken figurerer teknikumingeniører med en ledighedsprocent på, så vidt jeg husker, minus 20 i 1990'erne. Det vil sige, at der bliver mangel på teknikumingeniører, og derfor kan jeg love, at der ikke sker nogen begrænsning af den samlede kapacitet på dette punkt, og jeg har da heller ikke hørt om nogen planer om nedlæggelse.

Til den radikale ordfører, hr. Michaelsen, vil jeg blot sige, at jeg gerne skal overveje tanken om en rektorforsamling. Jeg tror, jeg bør afholde mig fra at sige klart ja eller nej her fra talerstolen. Jeg går ud fra, at hr. Michaelsen vil stille spørgsmål om sagen i udvalget, og så skal jeg svare, så godt jeg kan.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 49:

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen. (Befordring).

Af Halvgaard (FP) m.fl.

(Fremsat 26/10 83).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Lovforslaget er meget enkelt. Det går ud på, at man fritager kommunerne for den gældende forpligtelse til at transportere børn mellem skole og hjem. Et »skal« skal afløses af et »kan«.

Jeg respekterer selvfølgelig forslagsstillerens store tillid til kommunalbestyrelserne – det er en tillid, som man undertiden kunne ønske at andre partier havde lidt mere af. Men når forslagsstillerne i bemærkningerne fejler til, at de faktisk mener, at skoletransport er noget forkert og noget, man bør indskrænke væsentligt, må jeg sige, at jeg ikke kan give tilsagn om støtte. Vi har jo desværre fået en betydelig centralisering af skolevæsenet; det er både jeg og forslagsstillerne kede af, men det er sket, og det har betydet, at mange små børn har meget langt til skole, og trafikken er desværre ikke, hvad den har været. Den er blevet langt værre, og jeg ville betragte det som ret uforsvarligt, hvis ikke vi havde en udstrakt service på dette punkt.

Altså tilslutning til forslagsstillerens ønske om at vise kommunerne tillid, men på dette punkt nærmest en afvisning.

Lissa Mathiasen (S):

Man kan undre sig over, hvorfor vi overhovedet skal have denne debat i dag om befordring af skoleelever. Det er 7 måneder siden, at fremskridtspartiet sidst kom med dette forslag, hvor alle partier afviste det.

Skulle der være nogen, der er i tvivl, kan jeg sige, at det er et klart nej fra socialdemokratiet.

Karen Højte Jensen (KF):

Fra konservativ side har vi en vis sympati for at uddelegere opgaverne, men ligesom undervisningsministeren mener vi også, det er vigtigt, at der sørges for skolekørsel. Vi har på en lang række områder i folkeskolen fastsat en række minimumskrav fra central side, og jeg mener, at det er rimeligt og hensigtsmæssigt også på dette område at bevare det.

Øllgaard (V):

Umiddelbart synes vi, at lovforslaget fra fremskridtspartiet virker tiltrækkende, for kommunerne skal i meget vidt omfang have selvbestemmelsesret, men vi må tage det forbehold, at befordringsproblemet tager sig temmelig forskelligt ud i de forskellige kommuner, og der er mange hensyn at tage. En del af hensynene har allerede været nævnt, så jeg skal ikke gentage dem, bare fastslå, at vi er om ikke fuldt ud, så dog overvejende tilfredse med de befordringsregler, der gælder. Vi kan derfor ikke medvirke til en så vidtgående ændring, som fremskridtspartiet her lægger op til.

Holger K. Nielsen (SF):

Vores ordfører, fru Marianne Bentsen-Pedersen, kan ikke være til stede, så jeg skal på SFs vegne sige, at vi ikke kan støtte dette lovforslag fra fremskridtspartiet. Det er jo et forslag, der har været fremme før, og det er blevet afvist. Nu som dengang er der mange gode grunde til, at vi ikke kan støtte, at der sker en yderligere forringelse af befordringsvilkårene for skolebørnene.

Det undrer mig egentlig, at undervisningsministeren ikke i sit indlæg kom hr. Halvgaard en smule i møde, for sagen er den, at ministeren her i sommer udsendte et cirkulære, som lempede kommunernes forpligtelser vedrørende befordring mellem hjem og opsamlingssted. I et cirkulære af 18. juli 1983 ophæver ministeren de regler, der tidligere har været gældende om afstanden mellem hjem og opsamlingssted, og i en følgeskrivelse til kommunerne siges det direkte, at der ikke længere er fastsat regler om opsamlings-